

СТ А Н О В И Щ Е

от доц. д-р Кирил Васков Терзийски, дм
Катедра Патопфизиология
Медицински Университет –Пловдив,

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен 'Доктор'
професионално направление 7.1. Медицина
докторска програма „Патологична физиология“

Автор: д-р Пламена Стоянова Лунгова

Форма на докторантурата: редовна

Катедра: „Патологична физиология“, МФ, МУ – Пловдив

Тема: „Антропометрични детерминанти на резистанс (Rrs) и реактанс (Xrs), измерени по метода на форсираните осцилации във възрастта 2–13 г.“

Научен ръководител: проф. д-р Благой Маринов, дм –МУ- Пловдив

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Представеният комплект материали на хартиен /електронен носител е в съответствие с чл.70 (1) от I.Раздел. Придобиване на образователна и науча степен „ДОКТОР“ и научна степен „ДОКТОР НА НАУКИТЕ“ в МУ-Пловдив; Правилник на МУ-Пловдив от 28.01.2021 г. и включва следните документи:

- Заявление до Ректора на МУ-Пловдив за разкриване на процедурата за защита на дисертационен труд
- автобиография в европейски формат с подпис на докторанта
- нотариално заверено копие от диплома за висше образование
- заповеди за записване в докторантура, прекъсване на обучението (поради майчинство) и за продължаване на обучението; за отчисляване с право на защита
- заповед за провеждане на изпит от индивидуалния план и съответен протокол за издържан изпит или докторантски минимум по специалността
- протокол от катедрен съвет за предварително обсъждане на досертационния труд и взетите решения за разкриване на процедура и за състав на научно жури
- дисертационен труд
- автореферат
- списък на научните публикации по темата на дисертацията
- копия на научните публикации
- списък на участията в научни форуми
- списък на забелязани цитирания
- декларация за оригиналност и достоверност на приложените документи
- други документи, свързани с хода на процедурата

Докторантката във връзка с дисертационния труд е приложила 7 публикации и участия в 10 научни форума.

Д-р Пламена Стоянова Лунгова е редовен докторант към катедра „Патологична физиология“, Медицински факултет, Медицински университет – Пловдив. Индивидуалният учебен план е изпълнен съобразно изискванията и в предвидената времева

рамка. Предоставените документи съответстват на изискванията за придобиване на образователната и научна степен „доктор“.

2. Актуалност на тематиката

Спирометрията в детската възраст, особено при по-малки деца, представлява съществено предизвикателство, тъй като изисква високо ниво на съдействие от пациента и следване на сложна последователност от инструкции. Това обуславя необходимостта от използване на алтернативни функционално-диагностични подходи, за обективна оценка на респираторната функция.

Методът на форсираните осцилации (Forced Oscillation Technique – FOT) представя такава възможност за неинвазивна функционална оценка на дишането при минимално съдействие. Правилната интерпретация на получените данни изисква наличието на референтни стойности на основните параметри (резистанс (Rrs) и реактанс (Xrs)).

В този контекст дисертационният труд на д-р Пламена Лунгова е актуален, научно обоснован и практически значим, тъй като е насочен към изясняване на антропометричните детерминанти на основни показатели на дихателната механика при деца на възраст 2–13 години, измерени чрез метода на форсираните осцилации.

3. Познаване на проблема

Докторантката демонстрира добро познание по разглеждания научен проблем. Литературният обзор е добре структуриран и последователен, а критичният анализ в дискусиата показва умения за обобщаване, съпоставка и интерпретация на данните.

4. Методика на изследването

Използваните методи са адекватни и съответстват на целта и задачите на дисертационния труд. Описанието им е достатъчно подробно за репликация на проучването. Включващите и изключващите критерии са подходящо подбрани и представени. Изследването обхваща 206 здрави деца на възраст 2–13 години, и 27 деца с бронхиална астма. Броят на включените лица в долната част на възрастовия диапазон е сравнително по-малка и при бъдеща научна разработка на темата препоръчвам да се допълни, но цялостно е адекватен за дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен 'Доктор'. Нямам забележки към статистическата обработка на данните.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Представеният дисертационен труд е в обем от **143 страници** и е структуриран в класически за дисертационно изследване раздели – литературен обзор, цел и задачи, материал и методи, резултати, дискусия, изводи, приноси и библиография.

Съдържанието е представено коректно.

Списъкът с използвани съкращения е подробен, но липсата на азбучна подредба намалява полезността му.

Литературният обзор следва стандартната структура с историческо представяне на тематиката и сравнително разглеждане на класическите методи (спирометрия) с иновативните (ФОТ) в оценката на белодробната функция, като се обръща внимание на спецификата на детската възраст. Смятам че обзорът може да се подобри стилистично, но информативността му е достатъчна.

Целта е добре дефинирана и поставените **задачи** отговарят на нейното изпълнение. Необходимостта от извършването на Задача 4 е встрани от основната цел и макар да е обяснена впоследствие, би било добре да бъде по-ясно мотивирана.

Използваните **Материал и методи** са коментирани по-горе.

Резултатите са представени коректно, богато илюстрирани с фигури и таблици. Изложените данни изпълняват целта и задачите на проучването, но имам критична забележка към стилистичното оформление. Наблюдава се разностилие в използвания шрифт и размер. Фигурите често, съдържат информация с твърде дребен шрифт, което затруднява читателя. Част от фигурите и таблиците нямат необходимата за лесна интерпретация легенда и описание какво се визуализира на тях, отделно от споменатото в основния текст.

Дискусията е достатъчно подробна и разглежда критично изложените резултати в контекста на подобни проучвания. Бих препоръчал по-добра структурираност на тази част. Авторката е изложила добре както предимствата, така и лимитациите на извършеното проучване като ги е разгледала поотделно за 5те задачи. Считаю, че едно общо заключение на дисертационния труд би допринесло за подобряване на качеството му.

Изводите са коректни като съдържание, но твърде „раздробени“, напр. 6 и 7 могат да бъдат обединени. Дефинирането им може да бъде по-стегнато като изказ.

Приносите са коректни и отговарят на извършеното, но са класифицирани неподходящо като такива с Приложен и Оригинален характер, които не са взаимноизключващи се категории.

6. Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

Резултатите от дисертационния труд са представени в **7 публикации**, пряко свързани с тематиката на изследването, и в **10 научни съобщения**, докладвани на международни и национални научни форуми, като в значима част от публикациите д-р Лунгова е посочена първи автор, което потвърждава личния ѝ принос.

Докторантката е участвала активно и непосредствено във всички основни етапи на изследването – дизайн, подбор и изследване на единиците на наблюдение, обработка и статистически анализ на данните, интерпретация на резултатите и представянето им.

7. Автореферат

Авторефератът е с обем от 59 страници и е съобразен с нормативните изисквания. По съдържание и структура следва плана на дисертационния труд. Представянето страда от същите забележки в отделните си части както и дисертационния труд, които са вече отбелязани в казаното в предходните точки.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Научната разработка е с оригинален характер и напълно отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника на Медицински университет – Пловдив. Представените материали и постигнатите дисертационни резултати са в пълно съответствие със специфичните нормативни и академични изисквания, приети във връзка с прилагането на ЗРАСРБ в МУ – Пловдив.

Въпреки изложените забележки към дисертационния труд, научната разработка, лежаща в основата му е с достатъчна научна стойност, допринасяйки за развитието на функционалната белодробна диагностика в детската възраст в България. Той е и смислово продължение на работата в катедрата през последните няколко десетилетия и дава възможност за бъдещо разширяване, което би повишило стойността му. Считам че в процеса на осъществяването му, д-р Пламена Лунгова е придобила необходимата теоретична основа, методологична подготовка и професионални умения по научната специалност „Патологична физиология“ и конкретно в областта на ФОТ при деца. В хода на изследването докторантката демонстрира способност за самостоятелно формулиране, планиране и реализиране на научни изследвания.

Въз основа на изложеното, убедено давам своята *положителна оценка* за проведеното изследване, представено в дисертационния труд и автореферата и *предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“* на д-р Пламена Стоянова Лунгова в докторска програма по „Патологична физиология“.

16.03.2026 г.

Гр. Пловдив

Изготвил: доц. д-р Кирил Терзийски, дм

Заличено на основание
Чл.5 §1, б. "В" Регламент (ЕС)2016/679